

§ 3

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimintasuunnitelma ja tulosbudjetit 2023

HEL 2022-014446 T 02 02 00

Päätös

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti hyväksyä liitteenä 1 olevan vuoden 2023 toimintasuunnitelman sekä palvelukokonaisuuksien, hallinnon ja toimialan yhteisten sekä HUSin ulkoiset toimintamenot (ilman poistoja) sekä tulot esityksen mukaisesti seuraavasti:

Palvelukokonaisuus (1000 euroa)

	Menot	Tulot
Perhe- ja sosiaalipalvelut	512 625	33 114
Terveys- ja päihdepalvelut	357 412	25 350
Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut	587 647	90 910
Pelastuslaitos	68 716	21 938
Hallinto	53 584	491
Toimialan yhteiset	411 162	17 334
HUS	770 700	0

Samalla sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta valtuutti sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtajan tekemään talousarviokohdan 5 10 01 Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut palvelukokonaisuuksien, hallinnon ja toimialan yhteisten menojen välisiä määrärahasiirtoja tarvittaessa.

Hyväksyessään toimintasuunnitelman ja tulosbudjetin vuodelle 2023 lautakunta kehottaa sosiaali- ja terveys- ja pelastustoimialaa kohdistamaan erityistä huomiota ja toimenpiteitä kaupunkistrategiassa ja palvelustrategiassa asetettujen tavoitteiden edistämiseen.

Erityisesti lautakunta korostaa

a) perusterveydenhuollon hoitoon pääsyn tavoitteen toteutumista (kiireellisen hoidon toteutuminen samana tai seuraavana päivänä, kiireettömän hoidon toteutuminen 14 vuorokauden aikana)

- b) tarvittavien toimien jatkamista asunnottomuuden poistotavoitteen edistämiseksi
- c) hoitoketjujen toimivuuden parantamista, kiinnittäen erityisesti huomiota perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteistyötä vaativiin hoitoketjuihin
- d) eri palveluiden yksikkökustannusten avaamista
- e) palveluiden turvaamista molemmilla kansalliskielillä

Lisäksi lautakunta kehottaa kaikkien tarkoituksenmukaisten toimien käyttöön henkilöstön saatavuuden turvaamiseksi.

Lautakunta näkee myös välttämättömänä jatkaa vaikuttamistyötä valtion suuntaan sotepe-rahoitusmallin korjaamiseksi niin, että se huomioi nykyistä paremmin Helsingin alueelliset erityispiirteet."

Käsittely

Ennen asian käsittelyn aloittamista jäsen Maaret Castrén ilmoitti olevansa esteellinen hallintolain 28.1 § kohdan 4 (palvelussuhdejääviys) mukaisesti. Jäsen Maaret Castrén poistui kokouksesta ennen tämän asian käsittelyn aloittamista ja pysyi poistuneena asian käsittelyn ajan.

Talous- ja suunnittelujohtaja Sampo Pajari ja johtava controller Mikael Karell olivat kutsuttuina asiantuntijoina tämän asian käsittelyssä.

Esittelijä toimialajohtaja Juha Jolkkonen muutti liitteenä 1 olevaan toimintasuunnitelmaa siten, että otsikon 4.3.2 Käyttötalouden tuottavuus paranee alla oleva seuraava kappale poistetaan: "Asiakasmaksujen mahdollisella lisäämisellä voimme vähentää niukan rahoituksen aiheuttamaa sopeutustarvetta. Otamme tarkasteluun myös mahdolliset palvelujen hintojen korotukset ja tarkastelemme maksuttomien palvelujen perusteet. "

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Puheenjohtaja Daniel Sazonov: Lisäys päätösesitykseen:

"Hyväksyessään toimintasuunnitelman ja tulosbudjetin vuodelle 2023 lautakunta kehottaa sosiaali- ja terveys- ja pelastustoimialaa kohdistamaan erityistä huomiota ja toimenpiteitä kaupunkistrategiassa ja palvelustrategiassa asetettujen tavoitteiden edistämiseen.

Eryteisesti lautakunta korostaa

- a) perusterveydenhuollon hoitoon pääsyn tavoitteen toteutumista (kiireellisen hoidon toteutuminen samana tai seuraavana päivänä, kiireet-

- tömän hoidon toteutuminen 14 vuorokauden aikana)
- b) tarvittavien toimien jatkamista asunnottomuuden poistotavoitteen edistämiseksi
 - c) hoitoketjujen toimivuuden parantamista, kiinnittäen erityisesti huomiota perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteistyötä vaativiin hoitoketjuihin
 - d) eri palveluiden yksikkökustannusten avaamista
 - e) palveluiden turvaamista molemmilla kansalliskielillä

Lisäksi lautakunta kehottaa kaikkien tarkoituksenmukaisten toimien käyttöön henkilöstön saatavuuden turvaamiseksi.

Lautakunta näkee myös välttämättömänä jatkaa vaikuttamistyötä valtion suuntaan sotepe-rahoitusmallin korjaamiseksi niin, että se huomioi nykyistä paremmin Helsingin alueelliset erityispiirteet."

Kannattaja: jäsen Ahto Apajalahti

Vastaehdotus 2:

Jäsen Laura Korpinen: Teen vastaehdotuksen: muutoin kuten päätösehdotuksessa, mutta liitteenä 1 olevan vuoden 2023 toimintasuunnitelman tekstiin tehdään seuraavat muutokset:

- (i) poistetaan sivulta 9 maininta, jossa annetaan ymmärtää että Helsingin sadevesitulvat johtuisivat ilmastonmuutoksesta
- (ii) poistetaan sivulta 27 seuraavat lauseet/tekstikappaleet: Vahvistamme taloudellisesti ja eettisesti kestäväää toimialan tarpeeseen perustuvaa kansainvälistä rekrytointia. Panostamme kansainvälisten osaajien houkutteluun, integroitumiseen ja osaamisen hyödyntämiseen. Vahvistamme monimuotoistuvan väestön tietoisuutta palveluista. Edistämme työperäistä maahanmuuttoa aktiivisesti yhdessä eri toimijoiden kanssa osana strategista henkilöstösuunnittelua.
- (iii) muutetaan sivun 27 lause "Hyödynnämme tulkkaus- ja käännöspalveluja sekä henkilöstön monimuotoisuutta ja kielitaitoa tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi." muotoon: "Hyödynnämme tulkkaus- ja käännöspalveluja silloin kun laki niitä nimenomaisesti edellyttää ja hyödynnämme henkilöstön kielitaitoa".
- (iiii) sivulla 21 lisätään sanojen "haavoittuvassa asemassa" jälkeen sanat "kuten vammaisten".
- (v) sivulle 23 lisätään toimenpiteeksi vuodelle 2023 uudeksi ranskalaiseksi viivaksi: "-puretaan erikoissairaanhoidon päällekkäisyydet Helsingin kaupungin ja HUSin välillä"

Kannattaja: jäsen Mikko Paunio

Vastaehdotus 3:

Jäsen Sinikka Vepsä: Liitteenä 1 olevaan toimintasuunnitelmaan lisä-

tään tiedolla johtamista koskevaan lukuun viimeiseksi kappaleeksi, s. 31:

"Toimiala kerää dataa suorista ja epäsuorista sosiaali- ja terveydenhuollon vaikuttavuutta kuvaavista mittareista ja julkaisee niistä säännöllisesti ja avoimesti tietoa poliitikkojen ja kansalaisten käyttöön. Vaikuttavuus- ja kustannustietojen rinnalla julkaistaan tietoa alueiden väestöistä ja palvelutuotannon suoritemääristä."

Kannattaja: jäsen Pentti Arajärvi

Vastaehdotus 4:

Jäsen Pentti Arajärvi: Vastaehdotus samoin kuin puheenjohtaja Daniel Sazonovin vastaehdotus 1, mutta kohdan d) loppuun lisätään "muun muassa ottamalla nykyistä tarkemmin huomioon väestörakenteesta, sosioekonomisista tekijöistä, toiminnoille asetetuista koulutus- ja hallintotehtävistä ja muista vastaavista seikoista johtuvat erot"

Kannattaja: jäsen Meri Valkama

Vastaehdotus 5:

Jäsen Meri Valkama: Toimintasuunnitelman sivulla 28–29 oleva seuraava kohta: "Parannamme tuottavuutta jatkossa paitsi kehittämällä omaa toimintaa myös hyödyntämällä monituottajuutta entistä tehokkaammin. Yritykset ja järjestöt otetaan mukaan tuottamaan sosiaali- ja terveystaloudellisia palveluita entistä monipuolisemmin. Palveluseteleiden laajemmalla käytöllä nopeutamme hoitoon pääsyä ja lisäämme asiakkaan vapautta valita hänelle parhaiten sopiva palvelu."

Muutetaan muotoon: "Parannamme tuottavuutta ensisijaisesti kehittämällä omaa toimintaa mutta myös hyödyntämällä monituottajuutta. Yritykset ja järjestöt otetaan mukaan tuottamaan sosiaali- ja terveystaloudellisia palveluita entistä monipuolisemmin. Palveluseteleiden käytöllä nopeutamme hoitoon pääsyä ja lisäämme asiakkaan vapautta valita hänelle parhaiten sopiva palvelu."

Kannattaja: jäsen Sinikka Vepsä

Vastaehdotus 6:

Jäsen Laura Korpinen: Teen vastaehdotuksen: muutoin kuten päätösehdotuksessa, mutta liitteenä 1 olevan vuoden 2023 toimintasuunnitelman tekstiin lisätään sivun 29 lauseen "Pyrimme tarjoamaan helsinkiläisille entistä enemmän varhaisen puuttumisen palveluja, jotta raskeammilta ja kalliimmilta palveluilta vältytään" loppuun sanat "esimerkiksi pyrkimyksin saada C-hepatiittiin sairastuneet varhaisessa vaiheessa hoidon piiriin".

Kannattaja: jäsen Mikko Paunio

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan päätös syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Vastaehdotus 1 (puheenjohtaja Daniel Sazonov)
EI-ehdotus: Vastaehdotus 4 (jäsen Pentti Arajärvi)

Jaa-äännet: 8

Ahto Apajalahti, Jarmo Kelo, Laura Korpinen, Touko Niinimäki, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen

Ei-äännet: 4

Pentti Arajärvi, Björn Månsson, Meri Valkama, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Maaret Castrén

Puheenjohtaja Daniel Sazonovin vastaehdotus 1 voitti jäsen Pentti Arajärven vastaehdotuksen äänin 8 - 4 (poissa 1).

Tämän jälkeen sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä puheenjohtaja Daniel Sazonovin ensimmäisen vastaehdotuksen.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Laura Korpinen)

Jaa-äännet: 10

Ahto Apajalahti, Pentti Arajärvi, Jarmo Kelo, Björn Månsson, Touko Niinimäki, Matti Niiranen, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Meri Valkama, Sinikka Vepsä

Ei-äännet: 2

Laura Korpinen, Mikko Paunio

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Maaret Castrén

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 2 (poissa 1).

17.01.2023

Asia/3

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Sinikka Vepsä)

Jaa-äännet: 7

Jarmo Kelo, Laura Korpinen, Björn Månsson, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen

Ei-äännet: 5

Ahto Apajalahti, Pentti Arajärvi, Touko Niinimäki, Meri Valkama, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Maaret Castrén

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 7 - 5 (poissa 1).

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 5 (jäsen Meri Valkama)

Jaa-äännet: 6

Ahto Apajalahti, Jarmo Kelo, Laura Korpinen, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 6

Pentti Arajärvi, Björn Månsson, Touko Niinimäki, Oula Silvennoinen, Meri Valkama, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Maaret Castrén

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen puheenjohtajan äänellä 6 - 6 (poissa 1).

5 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 6 (jäsen Laura Korpinen)

17.01.2023

Asia/3

Jaa-äännet: 6

Ahto Apajalahti, Jarmo Kelo, Björn Månsson, Matti Niiranen, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen

Ei-äännet: 5

Pentti Arajärvi, Laura Korpinen, Touko Niinimäki, Mikko Paunio, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 1

Meri Valkama

Poissa: 1

Maaret Castrén

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 6 - 5 (tyhjä 1 ja poissa 1).

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti asiasta hyväksytyyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavasti.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelujohtaja, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sosiaali- terveys- ja pelastustoimialan toimintasuunnitelma 2023
- 2 Tulosbudjetit 2023
- 3 Sitovat toiminnalliset tavoitteet
- 4 Kaupunkiyhteiset tavoitteet ja HYTE-tavoitteet
- 5 Määrälliset toiminnan tavoitteet
- 6 Investointisuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päättää hyväksyä liitteenä 1 olevan vuoden 2023 toimintasuunnitelman sekä palvelukokonaisuuksien, hallinnon ja toimialan yhteisten sekä HUSin ulkoiset toimintamotot (ilman poistoja) sekä tulot esityksen mukaisesti seuraavasti:

Palvelukokonaisuus (1000 euroa)

Menot

Tulot

17.01.2023

Asia/3

Perhe- ja sosiaalipalvelut	512 625	33 114
Terveys- ja päihdepalvelut	357 412	25 350
Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut	587 647	90 910
Pelastuslaitos	68 716	21 938
Hallinto	53 584	491
Toimialan yhteiset	411 162	17 334
HUS	770 700	0

Samalla sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta valtuuttaa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtajan tekemään talousarvio- kohdan 5 10 01 Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut palvelukokonai- suuksien, hallinnon ja toimialan yhteisten menojen välisiä määräraha- siirtoja tarvittaessa.

Esittelijän perustelut

Talous- ja suunnittelujohtaja Sampo Pajari ja johtava controller Mikael Karell ovat kutsuttuina asiantuntijoina tämän asian käsittelyssä.

Talousarvion noudattamisohjeiden mukaan toimintavuotta koskevat suunnitelmat on tarkistettava vastaamaan talousarviossa hyväksytyjä määrärahoja ja varmistettava, että sitovat toiminnalliset tavoitteet saavutetaan käytettävissä olevin määrärahoihin. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen vuoden 2023 toimintasuunnitelma ja tulosbudjetit on laadittu kaupunginvaltuuston 23.11.2022 hyväksymään sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen talousarvioon, jossa toimialan rahoitusmuutoksen vuoksi sitova taso on toimintakate.

Kaupunginvaltuuston päätös sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen vuoden 2023 talousarviosta on seuraava:

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi (1000 euroa)

Menot	Tulot
-2 767 631	188 000

Toimialan sitova toimintakate ennen poistoja on -2 579 631. Tilikauden tulos poistojen jälkeen ilman valtion rahoitusosuutta on -2 595 631.

Valtiovarainministeriö julkaisi uusimman Helsingin rahoituslaskelman 17.11.2022, jossa Helsingin rahoituspohja pieneni vielä 6,9 miljoonalla eurolla aiemmasta. Rahoituspohjan muutoksen jälkeen sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen vuoden talousarvio vuodelle 2023 on seuraava:

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi (1000 euroa)

Menot	Tulot
-2 761 847	189 137

Rahoituspohjan muutoksen jälkeen toimialan toimintakate ennen poistoja on -2 572 710 ja kaupunginvaltuuston päätökseen vertailukelpoinen tilikauden tulos on -2 588 710. Valtion rahoitusosuuden 2 585 380 jälkeen tilikauden tulos on -3 330. Lisäksi lopullista vuoden 2023 talousarviota tulee muuttamaan vuoden 2022 tilinpäätöksen oikaiseva kertakorvaus, jonka valtio korvaa Helsingille ja hyvinvointialueille takautuvasti. Myös talousarvion tuloarviota on tarkennettu kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan kokonaisrahoitus perustuu yleiskatteelliseen laskennalliseen valtion rahoitukseen, maksu- ja myyntituloihin sekä mahdollisiin hanke- ja vastaaviin avustuksiin. Kunta-Helsinki ei enää rahoita sotepe-toimialan järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen kustannuksia, eikä kaupunginvaltuusto myönnä sotepe-toimialalle talousarvion ylitysoikeutta. Lain sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla 20 §:n mukaan Helsingin kaupunki ei saa käyttää muuhun toimintaansa sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen järjestämiseen osoitettua valtion rahoitusta.

Laskennallinen rahoitus määräytyy valtion määrittämällä laskentaperiaatteilla, joissa huomioidaan esimerkiksi alueiden väestömäärä sekä palvelutarve pohjautuen Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL:n) tutkimuksien mukaisiin palvelutarvekertoimiin. Tarvetekijät kattavat sairastavuustietoja, ikärakenteen, sosioekonomisia tekijöitä sekä muita taustatietoja. Rahoituskriteerit huomioivat palvelutarpeen eroja jossakin määrin, mutta eivät esimerkiksi tuotantokustannusten (kuten toimitilakustannukset) eroja eri alueilla.

Rahoitusmallissa ongelmallista on myös se, että hyvinvointialueen osuus koko maan vuoden 2022 siirtävistä kustannuksista perustuu tilinpäätöksen 2021 ja talousarvion 2022 (päivitetään vuoden 2023 aikana vuoden 2022 tilinpäätösten) keskiarvolukuun, mikä pienentää Helsingin siirtymätasauksen määrää. Lisäksi valtion rahoituslaskelmissa ei ole otettu huomioon todellista kustannuskehitystä, eivätkä tehdyt koro-

17.01.2023

Asia/3

tukset vastaa hinnankorotus- ja muihin kustannustason paineisiin tai kata riittävästi esimerkiksi koronaepidemian aiheuttamaa palveluvelkaa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen toimintasuunnitelma on tämän asian liitteenä 1. Toimialan tulosbudjetit ovat liitteenä 2.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja muut toiminnan tavoitteet

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen sitovat toiminnalliset tavoitteet pohjautuvat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaoston 19.9.2022 talousarvioehdotukseen kaupunginhallitukselle. Sitovien toiminnallisten tavoitteiden, kaupunkiyhteisten tavoitteiden ja määrällisten tavoitteiden ennuste raportoidaan virallisten toiminnan ja talouden ennusteen yhteydessä kolme kertaa vuodessa. Sitovat toiminnalliset tavoitteet ovat liitteenä 3. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan kaupunkiyhteiset muut toiminnalliset tavoitteet sekä HYTE-tavoitteet ovat liitteessä 4 ja määrälliset tavoitteet liitteessä 5.

Investointisuunnitelma

Sosiaali- ja terveysministeriöön on toimitettu päivitetty investointisuunnitelma, jonka ministeriö on hyväksynyt 21.12.2022 ja joka on liitteenä 6.

Yhteistoiminnan toteutuminen

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen toimintasuunnitelmaa on valmisteltu yhteistoiminnan mukaisesti toimialalla syksyn 2022 aikana, ja sitä on käsitelty toimialan henkilöstötoimikunnassa 9.1.2023. Henkilöstön edustajat ovat antaneet oman lausuntonsa toimintasuunnitelmasta ja tulosbudjeteista.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Toimintasuunnitelmassa korostetaan asiakastarpeiden mukaisten ehyiden ja integroitujen palveluketjujen- ja kokonaisuuksien kehittämistä. Asiakkaan roolia ja osallisuutta vahvistetaan edelleen muun muassa digitaalisten palvelujen avulla. Moniammatillisia, integroituja, jalkautuvia ja asiakkaan kotiin ja muuhun toimintaympäristöön vietävien palvelujen kehittämistä jatketaan muun muassa Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hankkeessa ja Kestävän kasvun hankkeessa. Palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta parannetaan sekä kehittämällä toimintamalleja, jotka nopeuttavat palveluun ja hoitoon pääsyä, että lisäämällä sähköisiä palveluja, jotka edistävät myös koronaepidemian hoito- ja palveluvelan purkamisen tavoitteita. Matalan kynnyksen palvelut ja asiakkaan osallisuutta lisäävät palvelut edistävät terveys- ja hyvinvoin-

17.01.2023

Asia/3

tierojen kaventumista. Helsingiläisten terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta edistetään myös kaupunkiyhteisesti muiden toimialojen ja toimijoiden kanssa.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelujohtaja, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sosiaali- terveys- ja pelastustoimialan toimintasuunnitelma 2023
- 2 Tulosbudjetit 2023
- 3 Sitovat toiminnalliset tavoitteet
- 4 Kaupunkiyhteiset tavoitteet ja HYTE-tavoitteet
- 5 Määrälliset toiminnan tavoitteet
- 6 Investointisuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano